

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Aan de voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bureau van het CvTE

Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.hetcvte.nl

Contactpersoon

G. van Lonkhuyzen
directeur
030 28 40 700
g.vanlonkhuyzen@hetcvte.nl

Onze referentie

CVTE 14.02526

Bijlagen

Datum 17 december 2014
Betreft Evaluatie College voor Examen

Evaluatie

In opdracht van het Ministerie van OCW heeft onderzoeksbureau Ecorys de eerste periodieke evaluatie van het functioneren van het College voor Examen (hierna: CvE) uitgevoerd, conform de wettelijke verplichting in art. 39, eerste lid van de Kaderwet zbo's. Het onderzoek naar het functioneren ziet op de beoordeling van de doeltreffendheid, doelmatigheid en de positionering van het CvE¹ in de periode 2009-2014.

De missie van het CvE is om de kwaliteit en het niveau van centrale toetsen en examens te waarborgen en een vlekkeloze afname van centrale toetsen en examens op scholen en instellingen te faciliteren. Om deze missie te realiseren is bij de oprichting van het CvE bewust gekozen voor de vorm van een zelfstandig bestuursorgaan –op afstand van de overheid–, maar waarin bij de totstandkoming het participatiemotief één van de leidende is geweest. Enerzijds maakt dat het mogelijk te komen tot (een van de politiek) onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van de examens en toetsen en over normering. Anderzijds wordt met het inschakelen van professionals uit het onderwijs (vooral docenten uit de examenklassen en vertegenwoordigers uit het naast hogere onderwijs) de participatie vorm gegeven en draagvlak gecreëerd.

De huidige positionering en werkwijze heeft ervoor gezorgd dat het maatschappelijk effect van de examens en het civiel effect van diplomering in Nederland, maar ook internationaal gezien, hoog in aanzien staan.

De uitkomsten laten zien dat het CvE in de afgelopen vijf jaar goed heeft gefunctioneerd. Het CvE is als regisseur van de examenketen in staat om tegen geringe kosten voor een goede taakuitvoering te zorgen in nauwe samenwerking met de ketenpartners. Het CvE is blij met de uitkomst van deze eerste periodieke evaluatie van eigen functioneren, zeker gezien het grote belang van de maatschappelijke opdracht die zij samen met ketenpartners en het onderwijsveld vervuld. Het is voor het CvE goed om na een periode van opbouw stil te staan bij de ontwikkeling die is doorgemaakt. De evaluatie brengt de onafhankelijke positie van het CvE scherp in beeld, geeft aanleiding tot verdere dialoog met

¹ Het CvE startte per 1 oktober 2009 onder de naam CvE voor Examen. De invoering van de centrale eindtoets in het primair onderwijs onder regie van hetzelfde CvE heeft gezorgd voor de toevoeging van de letter T per 1 augustus jl.: het College voor Toetsen en Examen.

opdrachtgever en ketenpartners en somt aanknopingspunten voor verbetering op. Het CvE ziet dit dan ook als een aansporing om zich te blijven inzetten voor de kwaliteit van het functioneren en voor verdere professionalisering met als doel een toekomstbestendig CvE.

Bureau CvTE

Datum
17 december 2014

Onze referentie
CvTE 14.02526

Van College voor Examens naar College voor Toetsen en Examens

De eerste vijf jaren van het CvE stonden in het teken van opbouw en groei. De wettelijke taken² werden belegd en nieuwe taken kwamen erbij: de referentieniveaus voor taal en rekenen, de rekentoets in het VO, de centrale eindtoets primair onderwijs en de ontwikkeling van een diagnostische tussentijdse toetsing in het voortgezet onderwijs. Dankzij de clustering van de wettelijke en de nieuwe taken kon de reeds aanwezige expertise worden ingezet ten gunste van zowel de nieuwe als bestaande producten.

Dat de examenketen kwetsbaar was, bleek tijdens de examenfraude in 2013. De organisatie toonde zich professioneel en veerkrachtig: een vervangend examen werd snel en adequaat aan het veld ter beschikking gesteld. Onderzoek leerde dat ondanks de diefstal de geldigheid van alle examens konden worden gewaarborgd, zodat voor vrijwel alle leerlingen -die reeds hun centraal examen hadden afgerond- een uitslag kon worden vastgesteld. Naar aanleiding van een ketenevaluatie werden bezorgingsprocedures aangescherpt en werd de verpakking van de papieren centrale examens verbeterd. Het besef van toegenomen kwetsbaarheid heeft uitstraling in de richting van alle CvE-producten.

Vooruitkijken

Het CvE gaat in samenspraak met het ministerie en met de ketenpartners na hoe conclusies en aanbevelingen uit het rapport een vervolg zullen krijgen in de organisatie van en rond het CvE. Drie thema's springen er uit: het systeem van kwaliteitszorg, de rol van CvE in de examenketen, de wisselwerking met het onderwijsveld. Deze thema's worden hieronder nader toegelicht.

1. Kwaliteitszorg functioneren CvE

Door het belang van de maatschappelijke opdracht heeft het CvE dagelijks te maken met allerlei vormen van feedback. Deze organiseert het CvE zelf door docenten en toets-experts bij haar processen te betrekken en door aanspreekpunten te faciliteren in de vorm van het Examenloket en de Examenlijn waar docenten en leerlingen terecht kunnen met vragen, opmerkingen en klachten over (de afname van) toetsen en examens. Het CvE is bij voortduring op zoek naar verbeteringen van de genoemde (zelf)reflectie, bijvoorbeeld in de behandeling van klachten uit de verschillende sectoren. Het CvE kan zich daarom goed vinden in de aanbeveling om te kijken hoe er op verscheidene manieren een externe blik georganiseerd kan worden en om toezicht te organiseren op de rol van het CvE als ketenregisseur. Het CvE heeft ondervonden dat de verantwoordelijkheid voor de werking van de examenketen ook betekent dat de beslissingen van het CvE onder een vergrootglas kunnen komen te liggen in het politiek-maatschappelijk debat als de impact ervan voelbaar is voor (individuele) burgers. Daarom gaat het CvE in samenspraak met de Inspectie van het Onderwijs in de komende periode na hoe het reeds bestaande toezichtskader kan

² De huidige wettelijke taken van het CvE laten zich samenvatten als regle bij de totstandbrenging, vaststelling en normering van de staatsexamens voor VO en NT2, de centraal ontwikkelde examens in het Mbo, de centrale examens en de rekentoetsen in het VO en de centrale eindtoets in het PO. In projectvorm wordt de diagnostische tussentijdse toets (DTT) tot stand gebracht.

worden uitgebalanceerd om ook het toezicht op de roluitoefening van het CvE te bevorderen.

Bureau CvTE

Datum
17 december 2014

Onze referentie
CvTE 14.02526

2. Rol van CvTE in de examenketen

De samenwerking tussen ketenpartners, CvTE en het ministerie van OCW, en de inrichting van de besturing vormen het fundament van de examenketen. Het convenant tussen Cito, CvE, DUO en OCW dient als basis voor de rol van CvE als ketenregisseur en is een belangrijke pijler in die besturing. Het CvTE is voornemens om in de komende periode verder te investeren in zijn rol van ketenregisseur door de informatieuitwisseling met en aansturing van ketenpartners te verstevigen.

Daarnaast wil het CvTE zijn rol van gedelegeerd opdrachtgever verder verkennen in pilot-vorm, zoals bij de staatsexamens NT2.

Een goede afstemming tussen het ministerie van OCW, het College en het bureau CvE is van grote betekenis voor de toekomstig functioneren van de toets- en examenketens.

3. Wisselwerking met het onderwijsveld

Onafhankelijk, betrouwbaar en zorgvuldig handelen is voor het CvE een bestaansvoorwaarde. Dat kan niet zonder een goede wisselwerking met het onderwijsveld. De validiteit van de centrale toetsen en examens is er rechtstreeks van afhankelijk.

Het CvE gaat daarom in de aankomende periode verder investeren in het delen van kennis met en het bundelen van de ervaring van professionals in het onderwijsveld. Dit draagt bij aan het creëren van draagvlak voor de werkzaamheden van CvTE en brengt relevante ervaring van professionals dichterbij het CvTE. Op initiatief van het CvTE is recent een onafhankelijk platform voor examensecretarissen in het voortgezet onderwijs van start gegaan. De examensecretaris is binnen de eigen school een spin in het web als het gaat om de organisatie van het centraal examen. Het kanaliseren van expertise van deze doelgroep en het geven en ontvangen van gerichte adviezen en feedback verstevigt de fundamenten van het stelsel van centrale toetsen en examens.

Tenslotte

Vijf jaren CvE zullen worden voortgezet langs de hierboven geschetste lijn. Het College is er van overtuigd dat de solide basis, de bereidheid tot het uitvoeren van verbeteringen en versterking van participatie uit het onderwijsveld zullen bijdragen aan de hoofdtaak van het College: het waarborgen van niveau en kwaliteit van centrale toetsen en examens in Nederland.

Het College voor Toetsen en Examens,

drs P.J.J. Hendrikse
voorzitter